

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.10.2019
COM(2019) 545 final

2019/0238 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii Europene, în cadrul celei de
a 39-a sesiuni a organului executiv al Convenției privind poluarea atmosferică
transfrontalieră pe distanțe lungi**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii, în cadrul organului executiv al Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi (Convenția privind poluarea atmosferică), în legătură cu decizia privind propunerile de modificare a articolului 3a și a anexei VII la Protocolul la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic (astfel cum a fost modificat în 2012).

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția privind poluarea atmosferică și protocolul la aceasta privind reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și a nivelului de ozon troposferic (astfel cum a fost modificat în 2012)

Convenția CEE-ONU privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi („Convenția privind poluarea atmosferică”), adoptată în 1979, este cel mai avansat acord regional de mediu care abordează politica pentru un aer curat.

În temeiul Convenției privind poluarea atmosferică, protocolul vizând reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și a nivelului de ozon troposferic („Protocolul de la Göteborg”) a fost convenit în noiembrie 1999. Acesta stă la baza Directivei (UE) 2016/2284¹ privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, care a abrogat Directiva 2001/81/CE² privind plafoanele naționale de emisie. Protocolul de la Göteborg a fost modificat în 2012. Versiunea modificată a intrat în vigoare la 7 octombrie 2019.

Uniunea Europeană este parte la Convenția privind poluarea atmosferică³ și la Protocolul de la Göteborg, astfel cum a fost modificat în 2012⁴. Toate statele membre sunt părți la Convenția privind poluarea atmosferică; 21 de state membre sunt părți la Protocolul de la Göteborg⁵, iar 15 state membre au acceptat până acum modificarea din 2012 a Protocolului de la Göteborg⁶.

¹ Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE, JO L 344, 17.12.2016, p. 1-31.

² Directiva 2001/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2001 privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici, JO L 309, 27.11.2001, p. 22-30.

³ 81/462/CEE: Decizia Consiliului din 11 iunie 1981 privind încheierea Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi, JO L 171, 27.6.1981, p. 11-24.

⁴ 2003/507/CE: Decizia Consiliului din 13 iunie 2003 privind aprobarea aderării Comunității Europene la Protocolul la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic, JO L 179, 17.7.2003, p. 1-2; Decizia (UE) 2017/1757 a Consiliului din 17 iulie 2017 privind acceptarea, în numele Uniunii Europene, a unei modificări a Protocolului din 1999 la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic, JO L 248, 27.9.2017, p. 3-75.

⁵ Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Regatul Unit (situația ratificărilor la 12 august 2019).

⁶ Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Finlanda, Germania, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, Portugalia, România, Slovacia, Spania, Suedia și Regatul Unit (situația ratificărilor la 12 august 2019).

2.2. Organul executiv

Organul executiv este organul de conducere al Convenției privind poluarea atmosferică și este alcătuit din reprezentanți ai părților la convenție. În temeiul articolului 10 din Convenția privind poluarea atmosferică, organul executiv trebuie să revizuiască punerea în aplicare și dezvoltarea convenției menționate anterior și a protocoalelor la aceasta.

Organul executiv își propune să adopte deciziile prin consens⁷.

Modificările aduse Protocolului de la Göteborg se adoptă prin consensul părților prezente la o sesiune a organului executiv⁸.

2.3. Decizia avută în vedere de către organul executiv

În perioada 9-13 decembrie 2019, în cadrul celei de a 39-a sesiuni, organul executiv va discuta și, eventual, va adopta modificările propuse de SUA ale articolului 3a și ale anexei VII la Protocolul de la Göteborg, astfel cum a fost modificat („actul avut în vedere”).

Scopul actului avut în vedere este să extindă posibilitatea oferită țărilor din Europa de Est, Caucaz și Asia Centrală (EECAC) de a aplica termene flexibile pentru respectarea anumitor obligații, în vederea facilitării procesului de ratificare de către acestea a Protocolului de la Göteborg.

Actul avut în vedere va deveni obligatoriu pentru părți:

— în conformitate cu articolul 13a din Protocolul de la Göteborg, care prevede că modificările la protocol intră în vigoare, pentru părțile care le-au acceptat, în a nouăzecea zi de la data la care două treimi dintre părțile existente la momentul adoptării au depus la depozitar instrumentele lor de acceptare⁹;

— pentru părțile care au acceptat respectivele modificări, se prevede o procedură diferită în ceea ce privește modificarea anexelor IV-XI la Protocolul de la Göteborg: aceste modificări intră în vigoare la un an de la data comunicării deciziei către toate părțile, cu excepția părților care notifică depozitarului că nu sunt în măsură să aprobe modificarea. Dacă cel puțin 16 părți prezintă o astfel de notificare, modificarea nu intră în vigoare¹⁰.

În practică, modificările propuse nu vor afecta obligațiile statelor membre, deoarece obligațiile în cauză fac deja parte din acquis-ul UE și sunt aplicate de statele membre. Cu toate acestea, modificările propuse le-ar oferi părților din afara UE, în special celor din regiunea EECCA, posibilitatea de a continua să recurgă, pentru o perioadă mai lungă de timp, la flexibilitatea deja negociată și convenită în cadrul modificării din 2012 a Protocolului de la Göteborg.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE LUATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Termenele flexibile prevăzute la articolul 3a și în anexa VII la Protocolul de la Göteborg, astfel cum a fost modificat, au fost convenite și adoptate în 2012, cu scopul de a oferi un mecanism simplificat de acces pentru a încuraja ratificarea de către mai multe părți. Până în august 2019, nicio țară a EECCA nu a reușit încă să valorifice această flexibilitate. În urma discuțiilor cu privire la actualele bariere în materie de ratificare pentru țările EECCA, cu ocazia reuniunii Grupului de lucru privind strategia și revizuirea, desfășurată în perioada

⁷ Regulamentul de procedură pentru sesiunile organului executiv al Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi, astfel cum a fost adoptat prin Decizia 2010/9 și modificat prin Decizia 2013/1, articolul 29.

⁸ Protocolul de la Göteborg (modificat în 2012), articolul 13a alineatul (3).

⁹ Protocolul de la Göteborg (modificat în 2012), articolul 13a alineatul (3).

¹⁰ Protocolul de la Göteborg (modificat în 2012), articolul 13a alineatul (7).

20-24 mai 2019, părțile la Convenția privind poluarea atmosferică și-au exprimat, așadar, interesul de a aborda problematica acestor termene flexibile și de a le prelungi.

Fără extinderea acestei flexibilități, se consideră că este puțin probabil ca țările EECCA să ratifice protocolul în viitorul apropiat. Este în interesul UE ca țările învecinate să ratifice Protocolul de la Göteborg, pentru a contribui la reducerea poluării atmosferice transfrontaliere care provine de la țările EECCA și care afectează statele membre ale UE.

Dispozițiile Directivei (UE) 2016/2284 reflectă obligațiile prevăzute în Protocolul de la Göteborg.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire *„a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului”*.

Conceptul de *„acte cu efecte juridice”* include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care *„au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”*¹¹.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Organul executiv este un organism creat printr-un acord, și anume Convenția privind poluarea atmosferică.

Actul pe care organul executiv este invitat să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 13a din Protocolul de la Göteborg.

Actul avut în vedere nu completează și nu modifică cadrul instituțional al Convenției privind poluarea atmosferică sau al Protocolului de la Göteborg.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care o poziție este luată în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din

¹¹ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la mediu.

Prin urmare, temeiul juridic material al propunerii de decizie este articolul 191 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al propunerii de decizie ar trebui să fie articolul 191 din TFUE, coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât actul organului executiv va modifica Protocolul de la Göteborg la Convenția privind poluarea atmosferică, este oportună publicarea acestuia, după adoptare, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii Europene, în cadrul celei de a 39-a sesiuni a organului executiv al Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 191, coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Protocolul la Convenția privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic, în versiunea sa modificată, care a fost adoptată în 2012 („protocolul”), a fost aprobat de Uniune prin Decizia (UE) 2017/1757 a Consiliului ⁽¹²⁾ și a intrat în vigoare la 7 octombrie 2019.
- (2) În temeiul articolului 13a din protocol, organul executiv poate adopta modificări la protocol și la anexele la acesta.
- (3) În cadrul celei de a 39-a sesiuni, desfășurată în perioada 9-13 decembrie, organul executiv urmează să adopte modificări la protocol (articolul 3a) și la anexele la acesta (anexa VII), cu scopul de a facilita ratificarea protocolului de către părțile din afara UE.
- (4) Este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii, în cadrul organului executiv, întrucât obiectul și conținutul protocolului care urmează să fie modificat intră sub incidența acquis-ului UE, în special a Directivei (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹³⁾,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii, în cadrul celei de a 39-a sesiuni a organului executiv al Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi este următoarea:

¹² Decizia (UE) 2017/1757 a Consiliului din 17 iulie 2017 privind acceptarea, în numele Uniunii Europene, a unei modificări a Protocolului din 1999 la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic, JO L 248, 27.9.2017, p. 3-75.

¹³ Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE, JO L 344, 17.12.2016, p. 1-31.

Uniunea susține propunerea prezentată de Statele Unite ale Americii privind modificarea articolului 3a și a anexei VII la protocol în vederea prelungirii termenelor flexibile din 2019 până în 2024 și din 2022 până în 2028.

Articolul 2

În funcție de evoluțiile din cadrul celei de a 39-a sesiuni a organului executiv al Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi, reprezentanții Uniunii, în consultare cu statele membre, pot conveni, cu ocazia unor reuniuni de coordonare la fața locului, asupra unei cizelări a poziției menționate la articolul 1, fără a fi necesară o altă decizie a Consiliului.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*